

Corona en de rol van de gemeenteraad

Nationale maatregelen

Zoals landelijke (gedeeltelijke) lockdown.

Regie: Rijk (kabinet, Tweede Kamer, ministeries).

Taken gemeenteraad

Geen directe rol voor de gemeenteraad op vormgeving en bepaling van landelijke coronaregels.

- ▶ Let wel op de uitvoering van reguliere taken.
- ▶ Voert overleg met portefeuillehouder Publieke Gezondheid uit het college over effecten van landelijke maatregelen.
- ▶ Controlemogelijkheden op specifieke bevoegdheden burgemeester, zoals toezicht en handhaving.

Betrokkenheid gemeenteraad vooraf en tijdens Corona-maatregelen

Regionale maatregelen

Regionale maatregelen, uitvoering van landelijke maatregelen via Veiligheidsberaad.

- ▶ Regionale maatregelen via voorzitters van de Veiligheidsregio, zoals het in isolatie of quarantaine plaatsen van personen en het treffen van maatregelen gericht op gebouwen, goederen en vervoermiddelen.
- ▶ Burgemeester fungeert als vertegenwoordiger van de gemeente in de regio.

Taken gemeenteraad

- ▶ Bezit recht om vragen te stellen aan voorzitter van de veiligheidsregio
- ▶ Voorzitter van Veiligheidsregio is verplicht een verslag uit te brengen wanneer hij tijdelijk de burgemeestersfunctie uitoefent.
- ▶ Heeft recht op debat met voorzitter van de veiligheidsregio en kan daarover afspraken maken met andere gemeenteraden in de veiligheidsregio.
- ▶ Geeft burgemeester – in reguliere gevallen – boodschap mee wat vanuit perspectief eigen gemeente wenselijk is.
- ▶ Vraagt burgemeester in een vaste regelmaat en/of incidenteel om informatie over gang van zaken vanwege controle en bijsturing. Burgemeester is verplicht alle informatie aan de raad gevraagd en ongevraagd te geven.
- ▶ Bepaalt (in overleg met college) hoe en op welke

wijze de lokale gevolgen van de coronacrisis op te vangen.

- ▶ Overlegt (online) met regelmaat via vertegenwoordigers met andere gemeenteraden over:
  - informatievoorziening,
  - proces van betrokkenheid door burgemeesters
  - werkwijzen en kaders waarbinnen wordt gewerkt.

Lokale maatregelen

Lokale maatregelen, lokale uitvoering.

- ▶ Burgemeester is verantwoordelijk voor openbare orde en veiligheid.
- ▶ Wethouder in de regel aanspreekbaar als portefeuillehouder voor uitvoering wet publieke gezondheid en voor de GGD.

Taken gemeenteraad

- ▶ Voert debat met de burgemeester over lokale afwegingen in de bestrijding van het Covid-19-virus.
- ▶ Bepaalt met burgemeester de precieze wijze van verantwoording; hiervoor zijn geen landelijke voorschriften. Onderlinge verhoudingen zijn bepalend.
- ▶ Spreekt met burgemeester af hoe en op welke wijze hij regelmatig wordt bijgepraat.
- ▶ De burgemeester informeert pro-actief de raad over de uitoefening van zijn controlerende taak, geeft alle informatie als daar door de raad naar

wordt gevraagd. Doel:

- debat voeren over ontheffingen of de handhaving van de zorgplicht
- dat de raad wensen uit de samenleving over de handhaving van de openbare orde aan de orde kan stellen.
- ▶ Mag altijd gemeentelijke verordeningen opstellen over het gebruik van de fysieke openbare ruimte (zolang dat niet in strijd is met de ministeriële regels van de coronawetgeving). Te denken valt aan: afsluiten van straten, gebieden en parken, het verplaatsen van

markten en het verbieden van stadswandelingen, collectanten en straatartiesten vanwege het risico van oploop van te veel mensen dicht bijeen.

- ▶ Gemeenteraad kan vanuit eigenaarschap en/of opdrachtgeverschap vragen stellen aan het college/portefeuillehouder (sociaal domein, onderwijs en fysieke leefomgeving) en over uitvoering door gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen (GGD/Veiligheidsregio).

Controle achteraf en tijdens Corona-maatregelen

De gemeenteraad kan achteraf controle uitvoeren want daar waar de burgemeester verantwoordelijk en bevoegd is, moet hij in de regel verantwoording afleggen aan de raad.

TIP ▶ De gemeenteraad doet er verstandig aan volgens een vaste regelmaat te vragen naar informatie, updates en ontwikkelingen, zich te laten bijpraten over wat er is gebeurd en wat de plannen zijn, want het is onduidelijk wanneer de coronacrisis eindigt en dus is tussentijdse controle belangrijk en bijsturing mogelijk.

REDEN ▶ De gemeenteraad is het democratische orgaan dat de behoeften en wensen van inwoners kan wegen en onder de aandacht kan brengen (varieert van de wens tot het organiseren van evenementen en de aandacht voor de behoefte van de meest kwetsbare inwoners!).